

ILL 10

PREDNÁŠKA PATRIKA SCHUMACHERA

Patrik Schumacher

Fakulta architektúry STU mala možnosť na svojej pôde 18. mája 2017 hostiť lídra architektonického ateliéru svetového formátu Zaha Hadid Architects – Patrika Schumachera, ktorý svojou prednáškou dokonale predstavil prácu a fungovanie štúdia, od jeho začiatkov a ranej tvorby Zaha Hadid až po dnešok. Organizátormi prednášky boli občianske združenie Archtung a Penta Investments. Predstavil aj plány ateliéru do budúcnosti. Pri zrode ateliéru v roku 1983 stála súťaž The Peak Leisure Club do Hong-Kongu, kde Zaha ako úplne neznámy asistent na škole architektúry AA (Architectural Association) svojou jednoznačnou výhrou oslavo porazila najznámejších architektov vtedajšej doby a tým vstúpila medzi nich. Architektúre zdaniho iracionálne formy v sebe skrývali mnoho racionality, pretože umožňovali oveľa väčšiu slobodu a ponúkali nové početné nástroje v riešení komplexných problémov celých lokalít. Dnes má za sebou ateliér realizácie množstva úspešných stavieb rôznej funkcionality a typológie, od monumentálnych budov pre kultúru, po konceptuálne riešenie parkovísk (Terminus Hohenheim North), či sochárske prevedenie zastávok lanoviek (Innsbruck). Do budúcnosti má Zaha Hadid Architects naplánované mnohé ďalšie projekty, niektoré z nich priam kolosálnych rozmerov

(Galaxy SOHO – rozsiahly komerčný komplex, Leeza Soho – veža s najvyšším átium na svete, Beijing New Airport Terminal Building – najväčšie aktuálne plánované letisko na svete). Okrem toho má ateliér rozpracované alebo dokonca rozostavané projekty v Bagdade (Parliament Complex, Prime Ministry Complex), v Pekingu v Makau (výškový hotel „City of Dreams“), či v Bratislave (SKY PARK – obytný a administratívny komplex). SKY PARK bol v dobe zväzovania v oslovenej súťaži jedným z najväčších projektov ateliéru Zaha Hadid Architects. Architektúra eliptických foriem výškových budov s exoskeletom, ktoré vznikajú v spolupráci Penta Investments a GFI, a.s., zaujala na bratislavskom reálnom trhu ako niečo výnimočné. Patrik Schumacher vyjadril spokojnosť s projektom hlavne z hľadiska navrhovanej nadväznosti na okolie a plánovaným aktívnym parterom. Ako neskôr poznamenal v odpovedi na otázku Juraja Benetina z ateliéru Compass: *Aké rady by dal nám architektom a hlavne spoločnosti v úlohe pri rozvíjaní bratislavských „brownfieldov“*, podľa jeho názoru je dôležitá hlavne symbióza medzi budovami a ich okolím, vychádzajúca nie z prílišného dodržiavania predpisov a noriem plánovania, ale z kritického myslenia, bohatého diskurzu a spolupráce viacerých architektov.

zľava Ingrid Konrad, hlavná architektka Bratislavy

Minuloročný absolvent FA STU Thomas Ivanov, aktívny člen Archtung

Odkaz ateliéru Zaha Hadid Architects však adresuje hlavne užívateľom architektúry, teda spoločnosti a jej modernému obrazu, pretože k životnému štýlu patrí aj moderný prístup k architektúre, jej prežívaniu a využívaniu. „Mali by sme vyjsť z našej komfortnej zóny, odhaliť čo je pre nás život povzbudzujúce a adaptovať na to naše vnímanie. Existuje určitý zmysel v tom, čo by sme mali mať radi, čo nám dáva energiu – hovoriac aj o budovách. Budovy nášho ateliéru také chcú byť a mali by sme sa naučiť ich mať radi. Keď ich máš rád, posilnia ňa.“

– Jana Fečkaninová, doktorandka na FA STU, foto z prednášky Matej Kováč –

Záujem o prednášku bol veľký, prišlo veľa nielen študentov, ale aj architektov, medzi nimi aj Peter Moravčík (druhý zľava)

LETNÁ NOC ARCHITEKTÚRY 2017

zľava arch. Elena Šaltéssová z Archtung, arch. Eva Vojteková a pani dekanka Lubica Vitková – odovzdávanie cien Isover

6

pani dekanka doc. Lubica Vitková otvára Noc architektúry

urbanizme a dizajne podčiarkuje samotnú ideu večera, a to, ukázať svetu, čo vytvárajú študenti architektúry. Odborná porota v zložení Oliver Sadovský z VSA, Lukáš Kordík z gutgut, Ivan Priklipský z Toito, Iľja Skoček ml., Peter Lényi (2021), Benjamin Bráďňanský, Táňa Lesajová (metaform) vyberala. Tradičné formáty ako 15min, Obháj sa, Sketch battle tu boli opäť tiež. Predstavilo sa pozadie súčasne Cezar, zábery občianskeho združenia okolo Obchodnej ulice či víziu novej platformy Plán B pre Bratislavu. Vizualne zaujala tzv. Zaľudnená architektúra, séria modelov známych ikonických stavieb, či dizajnové krídlo v rámci priestorov 4 poschodí. O hudbu sa postarali okrem Bobsana a Emonoizbojza, Jimmy Pe a Whyme. Clash of architects bolo dôkazom, že architekti a hudba sú nerozlučne spätí. Za mixpultom v KC Dunaj sa objavili aj viacerí architekti. Na fotkách Mateja Kováča si pozrite atmosféru.

PROGRAM:
 17:00 | foyer | Otvorenie 13. Noci
 17:10 | foyer | Odovzdanie ceny súťaže ISOVER
 17:30 | 119 | IKONY
 18:00 | 1.podesta napravo | Dizajn battle
 18:00 | 117 | Obháj sa voL5
 18:00 | aula | 15minútovky CE.ZA.AR, Viar Estudio, Obchodná ulica a okolie o.z., Plán Bratislava, Reflexie
 18:00 | 434 | Drevo ako zážitok
 19:00 | 133 | Pechtľe Mechtľe s Pure Junk
 20:00 | aula | odovzdávanie študentskej Cena Cheddar
 20:30 | aula | Prednáška Iľigo de Viar
 22:00 | kcdunaj | Whyme, Bobsan, EMOINOIZBOYZ, Jimmy Pé, Clash of architects

– upr. podľa: http://www.fa.stuba.sk/sk/dianie-no-fakulte/aktuality/noc-architektury-2017-letu.html?page_id=6470 –

7

VIA 57 WEST, BIG, foto © IWAN BAAN

O NÁJOMNOM BÝVANÍ VO FRAGNEROVEJ GALÉRII

Vďaka chaotickej privatizácii bytového fondu po roku 1989 a neuváženému nakladaniu obcí s majetkom starý nájomný bytový fond (štátne, obecné, družstevné, podnikové byty) prakticky zanikol. Nový bytový fond nebol obcami a mestami systematicky budovaný. Problematika nájomného bývania sa po roku 1989 dostala do marginálnej polohy, a keď sa o nej hovorí, vždy v stereotypné nájomné bývanie = sociálne bývanie. Štát problematiku bývania presunul na plecia obyvateľstva a nové byty zabezpečuje takmer na 100% súkromný sektor.

V súčasnosti si začíname význam nájomného bývania aj v architektonickej súvislosti znovu uvdomovať, tie najvyššie krajiny Európy tento segment podporujú a majú pomer medzi vlastnickým a nájomným bývaním vyvážený, niekedy dokonca nájemné bývanie prevažuje. Napríklad v Rakúsku 80% obyvateľstva býva v nájomných bytoch a Viedeň ročne postaví 10 tisíc bytov ako mesto alebo aj podporou neziskových organizácií na bývanie alebo súkromného sektora. Zákon o nájomnom bývaní existuje v Rakúsku 100 rokov a nájemné právo je vysokorešpektované.

V Galérii Jaroslava Fragnera sa od 16. mája do 16. júna 2017 sa uskutočnila výstava pod názvom **Nájemní bydlení/zapomenutý segment české architektury** – večera dnes a zíttra, ktorá predstavila architektúru v kontexte dlhodobo odsúvanej a zaznávanej témy. Výstava predstavila fenomén nájomného a sociálneho bývania v Európe, rôzne prístupy z hľadiska legislatívy a stratégie a najzaujímavejšie príklady po stránke architektonickej urbanistickej a sociálnej. „Štát nevenoval dostatečnú pozornosť aktualizácii legislatívneho rámca, promyšlení alternatívnych vlastnických forem ani organizácii finančnej podpory, jak tomu bylo u vlastnického bydlení. Obce často nedokázaly zajišit odpovídající přípravu území, současně ale masivně privatizovaly svůj bytový fond namísto toho, aby ho systematicky budovaly a modernizovaly jeho správu. Na drobné výjimky prakticky rezignovaly na svou – v minulosti zcela běžnou – roli významného stavebníka i nositele inovací. V některých vyspělých zemích Evropy představuje nájemní bydlení až 80% bytového fondu, z toho 30% je sociální nebo regulované (například v Amsterdamu dosahuje bydlení s fixní horní částkou až 57%). Přitom se jedná o kvalitní urbanismus a vysokou úroveň architektury a především vysoký standard veřejného prostoru, jak to můžeme vidět například v Hafencity v Hamburku,“ hovorí Dan Merta, riaditeľ Galérie Jaroslava Fragnera.

Social Housing In Palma, RipollTizon, foto © archiv RipollTizon

Helinski, Hannunkari_Mäkipaja, foto © Mikael Linden

DAM architekti, Bytovy dum s telocvicnou, Praha, foto © Andrea Thiel Lhotakova

Výstavu pripravil kurátorský tím UNIT architekti, Galerie Jaroslava Fragnera a historik architektúry Hubert Guzik. Kurátormi výstavy boli: Dan Merta, Michal Kohout, David Tichý Model – Brno: FA ČVUT – Ateliér Kohout–Tichý, Ateliér Burian, Ateliér Cikán, Ateliér Stempel-Beneš, Ateliér Sitta Texty: Hubert Guzik, Michal Kohout, David Tichý, Ivan Wahla, Ladislava Horňáková, Klára Pučerová; autorské správy vystavujúcich architektonických kancelárií.

Výstava ukázala realizácie nájomného a sociálneho bývania – desiatky českých príkladov a tri desiatky architektur naprieč Európou od Fínska po Španielsko. Zo Slovenska však nebol ani jeden. Medzi autormi architektúry tohoto segmentu bývania sú popredné ateliéry ako BIG, JDS Architects, MVRDV, AllesWirdGut, Querkraft Architekten, NL Architects, POGGI & MORE, Vous Êtes Ici Architects, OFIS alebo ARKKITEHDIT HANNUNKARI & MÄKIPAJA ARCHITECTS. V rámci projektu sa uskutočnili aj dva diskusné večery. Nad témami potreby nájomného bývania a jeho historie a špecifik diskutovali z rôznych pohľadov zainteresovaní odborníci z oblasti architektúry, sociológie, developmentu, samosprávy a akademickej pôdy a praxe.

– red. upr. podľa TS, foto príklady zdroj GJF, foto z výstavy ID –

Parkrand, MVRDV, foto © Rob 't Hart

Savonnerie Heymans, MDW, foto © Štěpán Dujardin

TREF–A, Dum na pul cesty, Valasské mezirici, foto © TREF–A

agg architekti, Rekonstrukce bytového domu v Brne, foto © agg architekti

AP Atelier, Bytový dům v Horazdovicích, foto © Jan Malý

zľava prodekan prof. Robert Špaček, dekanca doc. Lubica Vitková, prorektor doc. Štefan Stanko, prodekan doc. Ján Ilkovič, prodekan arch. Branislav Puškár, prof. peter Palatka, doc. Milan András, predseda AS FA STU

zľava prodekan prof. Robert Špaček, dekanca doc. Lubica Vitková, rektor STU prof. Robert Redhammer

PROMÓCIE 2016/17

V piatok 23. júna 2017 sa uskutočnili v Aule Emila Belluša na Fakulte architektúry STU slávnostné promócie absolventov. Promovalo sa v štyroch várkach. Absolvovaním všetkých predpísaných študijných povinností, absolvovaním štátnych skúšok zo stanovených predmetov a obhajobou diplomovej práce úspešne ukončilo vysokoškolské štúdium 2. stupňa 150 absolventov z toho siedmi s vyznamenaním. V študijnom odbore Architektúra a urbanizmus v inžinierskom študijnom programe Architektúra – 116 absolventov a inžinierskom študijnom programe Urbanizmus – 6 absolventov. V umelec-

kom študijnom odbore Dizajn úspešne ukončilo štúdium v magisterskom študijnom programe Dizajn – 28 absolventov. Oproti predminulému akademickému roku 2014/15, keď ukončilo Fakultu architektúry 178 študentov je to pokles o 28 študentov a oproti minulému akademickému roku 2015/16, keď úspešne absolvovalo 165 študentov to je pokles o 15 študentov. Cenu rektora získal jeden študent a Cenu dekanky osem študentov. Osemnásť študentov bolo nominovaných na Cenu profesora Lacka. Menovite: Ivana Adamcová – absolvovala s vyznamenaním, Cena dekanky, Cena prof. Jozefa Lacka Jana Čelková – Cena prof. Jozefa Lacka Eva Fabová – absolvovala s vyznamenaním, Cena dekanky Michal Kacej – Cena prof. Jozefa Lacka Radka Kubaliaková – Cena dekanky a Cena prof. Jozefa Lacka Milan Kupčo – Cena prof. Jozefa Lacka Tatiana Kuva – Cena prof. Jozefa Lacka Martina Labancová – Cena prof. Jozefa Lacka Martin Mikovčák – absolvoval s vyznamenaním, Cena rektora, Cena prof. Jozefa Lacka Matej Miškovský – Cena prof. Jozefa Lacka Jana Nagytová – Cena prof. Jozefa Lacka Silvia Petriková – Cena prof. Jozefa Lacka Dominik Seidl – absolvoval s vyznamenaním, Cena dekanky, Cena prof. Jozefa Lacka Petronela Schrédrová – Cena prof. Jozefa Lacka Edina Sookytová – Cena prof. Jozefa Lacka Miriam Szabová – absolvovala s vyznamenaním, Cena dekanky Mária Štrbiková – Cena prof. Jozefa Lacka Emma Kiabová – Cena dekanky a Cena prof. Jozefa Lacka Miloš Diežka – Cena prof. Jozefa Lacka Oto Nováček – Cena prof. Jozefa Lacka Filip Maukš – absolvoval s vyznamenaním, Cena dekanky Natália Vajdečková – absolvovala s vyznamenaním, Cena dekanky

dekanca doc. Lubica Vitková

rektor STU prof. Robert Redhammer

Absolventi študijného programu Architektúra a študijného programu Urbanizmus získali v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus vzdelanie ako inžinieri architekti a akademickým titulom „Ing. arch.“, a tak spĺňajú základnú podmienku pre výkon slobodného regulovaného povolania „architekt“ prostredníctvom Slovenskej komory architektov, jediného zástupcu Slovenska v európskom združení architektonických komôr ACE.

Všetkým absolventom srdečne blahozeláme a zeláme im veľa invencie, odvahy a šťastia pri úspešnom naplnení poslania architekta!

– redakcia podľa podkladov študijného oddelenia FA STU, fotografie z promócie Mgr. Art. Matej Kováč –

NÁVRHY REGULÁCIE REKLAMY NA OBCHODNEJ

10 VÝSTAVA

Otvorenie výstavy, zástupcovia OZ Obchodná ulica a okolie n.o. foto J. Hamšíková

1 Inštalácia výstavy, foto A. Gondová

Zástupcovia FA STU UDTAOP, zľava A. Gondová, M. Kvasnicová, B. Palomová, P. Gregor fo-to J. Hamšíková

Cvičenia z predmetu **Obnova pamiatok** sú zaradené do 3. ročníka a na FA STU ho zabezpečuje Ústav dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok. Cvičenia obsahujú 4 druhy zadaní. Študenta majú ťažisko vniesť do problematiky odbornej prípravy obnovy objektu zapísaného ako národná kultúrna pamiatka, alebo do obnovy súboru evidovaného ako chránené územie. Budúci architekt by mal získať prehľad o metódach obnovy, ktoré si na malom probléme aj v štvrtom zadaní uvedeného cvičenia precvičí. V tomto školskom roku bol ústav oslovený Magistrátom hl. mesta Bratislavy, aby reagoval na stav reklamy na Obchodnej ulici. Znamenalo to pre nás aplikovať model výučby na netypické zadanie, ale výsledok priniesol podnety pre nás a hlavne pre magistrát a jeho príspevkovou organizáciu Mestský ústav ochrany pamiatok (MUOP).

Obchodná ulica, ktorá je napriek prevažne vizuálneho smogu nositeľom nesporných pamiatkových hodnôt, svojou drobnou štruktúrou predstavuje druh vinohradníckej zástavby predmestského typu. Je súčasťou pamiatkovej zóny Bratislava – centrálna mestská oblasť. Zachovaná stredoveká parcelácia po oboch stranách Obchodnej ulice zostala ako dôsledok zástavby bratislavského stredovekého predmestia. Dodnes je zachovaný raster dlhých, hĺbkovo orientovaných parciel kolmých na ulicu, po stranách s dvorovými krídlami orientovanými do hĺbky parcely a vnútornými dvormi. Túto parceláciu je možné považovať za jedinečný jav zakonzerovanej stredovekej vidieckej štruktúry v centre mesta. Pamiatková zóna Centrálna mestská oblasť Bratislava, do ktorej spadá aj Obchodná ulica, bola zriadená v roku 1993. V tom čase boli platné iba všeobecné pamiatkové zásady, určené vyhláškou č. 1/1993. Podrobnejšie regulatívy vypracoval Mestský ústav ochrany pamiatok v rokoch 2006 až 2007 na objednávku mestskej časti Staré Mesto. Regulatívy (oficiálne: Zásady ochrany pamiatkového územia) dokončil Krajský pamiatkový úrad Bratislava v lete 2015 a po zapracovaní pripomienok ich vydal v decembri 2015.

Reklama je neodmysliteľnou súčasťou mestského interiéru, ktorý sa priamym kontaktom s návštevníkmi mesta stáva najsledovanejšou a najviac prezentovanou stránkou historického jadra. Napriek nesporným kladom revitalizácie spustených historických jadier, komerčný tlak priniesol so sebou aj negatíva, a to predovšetkým vo vzťahu k ochrane kultúrnych pamiatok. Dlho neriešená situácia s reklamou od začiatku 90. rokov prerástla do akútneho problému. Preto sa

občianske združenie Obchodná ulica a okolie o.z. rozhodlo osloviť na spoluprácu zainteresované inštitúcie, ktorých úzka kooperácia je v procese regulácie reklamy nevyhnutná. Krajský pamiatkový úrad v Bratislave (ďalej KPÚ BA) z titulu existencie pamiatkovej zóny a mestská časť Staré Mesto ako príslušný stavebný úrad, figurujú ako hlavné výkonné inštitúcie. V zastúpení magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy participuje Mestský ústav ochrany pamiatok aktívne na riešení. Poskytol pomoc pri naštartovaní procesu regulácie reklamy, a to formou jej pasportizácie a návrhom regulatívov, ktorý je prevažne textovým materiálom. Zároveň prispieva komunikáciou s konkrétnymi inštitúciami. Samotné občianske združenie sa snaží pracovať s komunitou, hlavne komunikovať s majiteľmi prevádzok a primerane im objasňovať dôvody potreby odstraňovania reklamného smogu. V ideálnom prípade tejto snahy by sami majitelia preberali iniciatívu v odstraňovaní nevhodnej a nelegálnej reklamy a uľahčovali by tak prácu príslušným úradom. V duchu hesla „lepšie je raz vidieť ako stokrát počuť“ bolo potrebné vypracované regulatívy od MUOP overiť pre každý objekt vizuálnym návrhom úpravy reklamy, čo spracovala FA STU v rámci spomínaných cvičení. Týmto materiálom sa lepšie naštartuje proces verejnej diskusie o úpravách a sprostredkuje aj odborné verejnosti.

Podkladom pre študentov bol nielen súborný elaborát pasportizačných listov jednotlivých fasád ulice a samotných regulatívov reklamy, ale aj skupina vstupných prednášok do problematiky. V rámci cvičení sme vyhodnotili 52 fasád na oboch stranách ulice. Výsledný elaborát obsahoval pre každú spracovanú fasádu domu dva listy A3 – analytický a návrhový. Prvý obsahoval študentské časti cvičenia – meranie parteru, vrátane fotodokumentácie aktuálneho stavu a popis fasády. Druhý priniesol návrh úpravy fasády tak, aby reklama bola podriadená architektúre s prípadným návrhom úpravy parteru objektu. Tu sa ukázalo, že je možné identitu Obchodnej ulice ešte stále udržať v kultivovanej miere, ak je chápáná ako komerčný fenomén plynúci storáciami. Elaborát sme odovzdali hlavnej architektke mesta Ing. arch. I. Konrad a riaditeľovi MUOP PhDr. Ivovi Štasselovi. Ako následne uviedol, práca priniesla námety na úpravu reklamy, rozpracovala aj problém aktuálnej tendencie prerábania parterov (prebúrané okenné výklady na veľkoplšné otvory). Študentské návrhy upozornili na existujúcu architektúru priečelí domov, ktorá nemá byť degradovaná na nosič reklamných zariadení.

Výstava časti našich prác pod názvom **Akú fasádu môže mať Obchodná?** sa konala od 21.4. do 28.4.2017 vo dvore na Obchodnej 64 vo Dvore remesiel ŪLUV. Na príklade 29 fasád budov sa prezentovali námety na úpravu parterov prevádzok. Vyvrcholením tejto akcie bola verejná prezentácia na pracovnom workshope združenia po vernisáži výstavy. Na spoločnej obhliadke vybraných siedmich fasád sme so zástupcami združenia, majiteľmi domov, riaditeľa MUOP a zástupcu FA STU, v teréne podrobne preberali dopady dnešnej reklamy v konfrontácii s novými riešeniami spracovanými študentami FA STU.

–Ing. arch. Beáta Palomová, Ph.D., UDTAOP, Ing. arch. Anna Gondová, doktorandka UDTAOP–

VÝSTAVA V RÓMEROVOM DOME

V súvislosti s **Víkendom otvorených parkov a záhrad** v dňoch 11.–12. júna 2017 sme ako ústav dostali možnosť vystaviť študentské práce v Rómerovom dome na Zámočnickej ul. 10 v Bratislave. Podujatie sa konalo v hlavnom meste už po desiaty raz a je verejnosti známe. Jeho hlavným organizátorom je občianske združenie Národný Trust n.o., Slovensko. Ako sa vyjadrila riaditeľka podujatia aj občianskeho združenia Mgr. Michaela Kubíková, naše plagáty v prizemí obohatili výstavný potenciál a ukázali predstavy o novom využití objektu. Dom totiž prebieha po-zvoľnou obnovou a bude okrem iného slúžiť ako

kancelária Priateľov parkov a záhrad. Cez víkend parkov a záhrad bol prvý krát otvorený verejnosti, ktorá mala možnosť vidieť jeho neobnovené zaujímavé interiéry vrátane suterénnych pivníc. Na 5 postroch sme prezentovali práce študentov 3. ročníka v predmete ateliérová tvorba z Obnovy pamiatok. Študenti navrhovali obnovu so zámerom ponúknuť parter verejnosti pre rôzne funkcie komerčného charakteru, na poschodí priestory pre administratívu a v podkroví hlavne ubytovanie. Práce boli riešené ako overovacie štúdie pamiatkovej obnovy, kde priestorový potenciál a hodnoty objektu sú nadradené výberu funkcie. Úloha pre 3.ročník bola pomerne náročná, ako obvykle preverila priestorové myslenie, zmysel pre kultúrno-historický kontext, tiež dôslednú prácu s viacerými druhmi podkladov. Objekt mestského Rómerovho domu je zapísaný ako národná kultúrna pamiatka v ústrednom zozname pamiatok. Má v urbanizme historického jadra Bratislavy zaujímavý pôdorys: leží v nároží bloku tak, že uličná a dve krídlové 2-podlažné hmoty zvierajú mierny ostrý uhol vytvárajúc nepravidelný tvar dvora. Navyše, objekt na Zámočnickej 10 má niekoľko vývojových etáp, počnúc stredovekom, cez renesanciu (ktorá je ťažisko vnímaná na prizemí), barokom (chránený krov v oboch krídlach s kladkovým výťahom vo vikieri) až cez 19. storočie, ktoré dalo svojou pavlačou hlavný charakter práve nie veľkému dvoru. Na prelome 70-tych a 80-tych rokov minulého storočia bola realizovaná komplexná obnova pre potreby zázemia susediacej vinárne Veľkí fran-tiškáni. V úvode zadania našich prác bolo preto zaujímavé na obhliadke so študentami vidieť tie zásahy do pamiatkového objektu, ktoré by v dnešnej situácii z metodického hľadiska ochrany pamiatok pravdepodobne neboli dovolené, iné zásahy zase vyvolali prieběžnú diskusiu počas ateliéru o kompromisných návrhoch pri obnove ako aj o prezentácii hodnotných architektonických prvkov.

V aktuálnom semestri prebiehala 2. fáza riešenia – aplikácia na príkladoch mestských domov v chránených územiach. Študentské práce obsahovali aj variantné návrhy prestrešenia dvora tak, aby boli v kontexte s nimi navrhovanou funkciou, charakterom domu a aby nová konštrukcia spĺňala nároky reverzibility zásahu. Spolu bolo riešených 9 variantov, buď s uzavretou klímou alebo prevetrávaným objemom átšia. Výstava posterov preukázala možné zábery obnovy objektu, ktorý sa oprávnené dostáva do povedomia bratislavčanov pod názvom: Rómerov dom. Narodil sa tu Florián František Rómer

(1815–1889), zakladajúci člen Uhorskej historickej spoločnosti a zakladateľ Bratislavského múzea. Svojou prácou zasiahol do viacerých oblastí vedeckého a kultúrneho života Slovenska a rovnako bol uznávaný v zahraničí. Ako prírodovedec skúmal flóru Bratislavy a jej okolia. Založil botanicú záhradu v petržalskom parku.^[1] Práve Rómerove smerovanie k botanike, histórii a archeológii môže inšpirovať súčasné návrhy obnovy dvora. Hoci v niektorých študentských návrhoch sa zeleň uplatňuje primárne ako súčasť potreby pobytového exteriérového priestoru v úlohe súčasnej kultúrnej vrstvy, tieto ideové vstupy sú kompatibilné. Nepravidelnosť malého vnútorného dvora je provokujúca, preto bol objekt vybraný aj pre riešenie úlohy VEGA 1/0951/16 Transparentné a translucenčné konštrukcie uplatňované na architektonických objektoch v špecifických podmienkach.

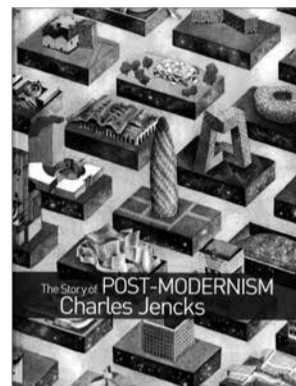
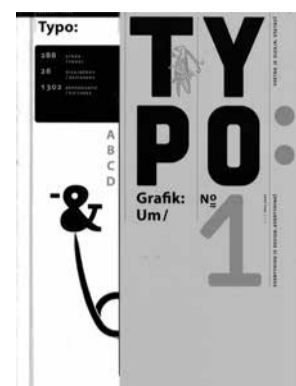
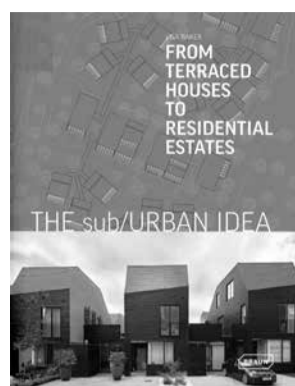
–Ing. arch. Beáta Palomová, Ústav dejín, teórie a obnovy pamiatok FA STU–

1, Zdroj: Horanský, Inventarizácia pamiatkovo-hodnotných prvkov Zámočnicka 10 v Bratislave, 2014.

Diskusia k návrhom na výstave – foto J. Hamšíková

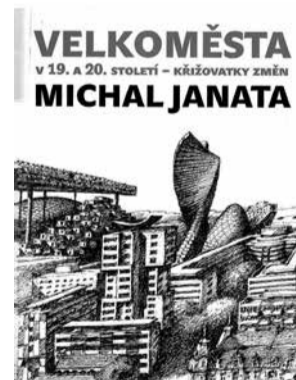
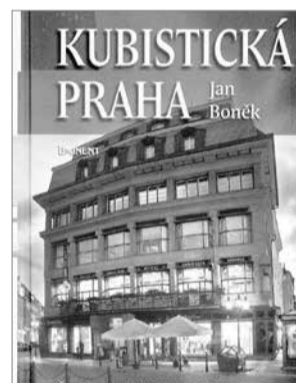
11

FA

VÝBER Z NOVINIEK V KNIŽNICI FA STU:

- BAKER, L.: The sub/URBAN Idea: From Terraced Houses to Residential Estates. Braun Publishing, Salenstein: 2017
- POPELOVÁ, L. –ed., ŠPAČKOVÁ, E. –ed.: Svět architektury a divadla. Architekt Ivo Klimeš. Grada, Praha: 2014
- ROSTOKA, V., JUNEK, D.: Typo:Grafik:um/No 1. Abeceda súčasnej vizuálnej komunikácie a kultúry. VELDAN, Trnava: 2016
- UFFELEN, CHRISTIAN VAN: Corporate Architecture. Braun Publishing, Salenstein, Switzerland: 2014
- JENCKS, CH.: The Story of Post-Modernism. John Wiley & Sons, Chichester: 2011
- KOLEKTÍV AUTOROV: Adobe Illustrator CS6 [+ CD]: Oficiální výukový kurz. Computer Press, Brno: 2013
- WEB, M.: Building Community. New Apartment Architecture. Thames & Hudson, Londýn: 2017
- MELKOVÁ, P.: Humanistická role architektury. Arbor vitae, Praha: 2016
- BONĚK, J.: Kubistická Praha. Praha esoterická. Eminent, Praha: 2014
- GOLDIN, G., LUBELL, S.: Never Built New York. Metropolis Books, New York: 2016
- JANATA, M.: Velkoměsta v 19. a 20. století – Křižovatky změn. Archa, Zlín: 2016
- PELČÁK, P., WAHLA, I., AMBROZ, M.: Mies van der Rohe Vila Tugendhat v Brně. Spolek Obecní dům Brno, Brno: 2016

INFORMAČNÉ LISTY FA STU BRATISLAVA

ročník 24, 2016/2017, # 10 jún
Prvý raz vyšlo ako Informačný bulletin v marci 1992.

VYDÁVA: FA STU, Námestie slobody č. 19, 812 45 Bratislava
ŠÉFREDAKTORKA: Ing. arch. Irena Dorotjaková
KONTAKT: 0918 665 026, 02 / 57276178
E-MAIL: dorotjakova@fa.stuba.sk
DIZAJN/LAYOUT: Lenka Hámošová, MDes.
FOTOGRAFIE: Mgr. art. Matej Kováč,
Ing. arch. Irena Dorotjaková, archív FA STU
ISSN 1337-2475
REGISTRÁCIA MK: EV 2962/09

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá autor.

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ
UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA ARCHITEKTÚRY

